
Vergaderjaar 2025–2026

36 850 IIA	Wijziging van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)
-------------------	--

Nr. 2	MEMORIE VAN TOELICHTING
--------------	--------------------------------

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleidsartikelen	5
2.1	Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer	5
2.2	Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	6
2.3	Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	7
2.4	Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	8
3	Niet-beleidsartikelen	9
3.1	Artikel 10. Nog onverdeeld	9

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de Staten-Generaal.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

F. Rijkaart

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De tweede suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2025. De stand van de tweede suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2025 (Kamerstukken II 2024/25, [36600 IIA, nr. 1](#)) opgebouwd.

De stand eerste suppletoire begroting laat de stand zien zoals deze bij eerste suppletoire begroting is gepresenteerd (Kamerstukken II 2024/25, [36725 IIA, nr. 1](#)). Middels de suppletoire begroting september (Kamerstukken II 2025/26, [36820 IIA, nr. 1](#)) is de stand na de 1e suppletoire begroting aangepast.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, groter dan of gelijk aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € mln.)	Technische mutaties (ondergrens in € mln.)
1. Wetgeving en controle Eerste Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
2. Uitgaven t.b.v. leden en oud-leden Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
3. Wetgeving en controle Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 4 mln. Ontvangsten 2 mln.
4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven 1 mln. Ontvangsten 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven 2 mln. Ontvangsten 2 mln.

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Wetgeving en controle Eerste Kamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	28.553	4.229	32.782
Uitgaven	28.553	355	28.908
1.0 Wetgeving en controle Eerste Kamer	28.553	355	28.908
<i>Institutionele inrichting</i>	22.359	– 5	22.354
Apparaat Eerste Kamer	22.359	– 5	22.354
<i>Personele uitgaven</i>	5.702	0	5.702
Vergoedingen voorzitter/leden Eerste Kamer	5.702	0	5.702
<i>Materiële uitgaven</i>	492	360	852
Verenigde vergadering	492	360	852
Ontvangsten	140	0	140

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Verplichtingen

Doordat er sprake is van een negatieve bijstelling van verplichtingen uit het verleden wordt middels deze mutatie het verplichtingenbudget opgehoogd voor 2025.

2.2 Artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	45.523	4.840	50.363
Uitgaven	45.523	0	45.523
2.0 Uitgaven ten behoeve van leden en oud-leden Tweede Kamer	45.523	0	45.523
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>30.805</i>	<i>0</i>	<i>30.805</i>
Schadeloosstelling	30.805	0	30.805
<i>Personele uitgaven</i>	<i>14.718</i>	<i>0</i>	<i>14.718</i>
Pensioenen en wachtgeld	14.718	0	14.718
Ontvangsten	86	0	86

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Verplichtingen

Doordat er sprake is van een negatieve bijstelling van verplichtingen uit het verleden wordt middels deze mutatie het verplichtingenbudget opgehoogd voor 2025.

2.3 Artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. Wetgeving en controle Tweede Kamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	215.049	8.370	223.419
Uitgaven	215.049	– 1.130	213.919
3.0 Wetgeving en controle Tweede Kamer	215.049	– 1.130	213.919
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>157.549</i>	<i>– 730</i>	<i>156.819</i>
Apparaat Tweede Kamer	156.128	– 30	156.098
Onderzoeksbudget	1.421	– 700	721
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>57.500</i>	<i>– 400</i>	<i>57.100</i>
Drukwerk	2.273	– 400	1.873
Fractiekosten	49.290	0	49.290
Uitzending leden	547	0	547
Parlementaire enquêtes	2.824	0	2.824
Bijdrage ProDemos	2.566	0	2.566
Ontvangsten	3.639	11.400	15.039

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting Verplichtingen

De feitelijke overschrijding van de verplichtingen hangt samen met nog af te sluiten meerjarencontracten en diverse verlengingen externe inhuur. De ophoging van het verplichtingenbudget leidt niet tot hogere uitgaven.

3.0 Wetgeving en controle Tweede Kamer

Institutionele inrichting

Onderzoeksbudget

Het budget voor de kennisagenda wordt niet volledig benut. De Tweede Kamer was door de aanstaande wisseling van de Tweede Kamer minder dan gebruikelijk in de gelegenheid om kennisthema's af te ronden en nieuwe kennisthema's te formuleren.

Ontvangsten

De terugontvangsten van fractiekosten van Tweede Kamer-fracties zijn bijna € 11 mln. hoger dan verwacht. De hogere ontvangsten worden met name verklaard doordat een aantal fracties al beschikt over een maximale algemene reserve van € 5 mln. Overgebleven middelen kunnen dus niet toegevoegd worden aan deze reserve.

2.4 Artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	3.098	0	3.098
Uitgaven	3.098	0	3.098
4.0 Wetgeving en controle Eerste en Tweede Kamer	3.098	0	3.098
<i>Materiële uitgaven</i>	<i>3.098</i>	<i>0</i>	<i>3.098</i>
Interparlementaire betrekkingen	3.098	0	3.098
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Voor artikel 4 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2025 geen wijzigingen te melden.

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 6 Artikel 10. Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	0	0	0
10.0 Nog onverdeeld	0	0	0
Nog te verdelen	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Voor artikel 10 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2025 geen wijzigingen te melden.